საჯარო ბიბლიოთეკა

ახალი წყალტუბო

საქართველოს კპ წყალტუბოს რაიკომისა და რაიონის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს ორგანო

АХАЛИ ЦХАЛТУБО Орган Цхалтубского райкома КП Грузии и райсовета депутатов трудящихся

გამოცემის XVII წელი

№ 37 (1588), კვირა, 25 მარტი, 1956 წ. ფასი 15 კაპ.

დღეს ნომერშია:

ატომის ენერგია ადამიანის სამსახურში — „პრავდის“ 22/III მოწინავე (1-ლი გვერდი).

ი. კავხაძე — მომქირნეობით ვხარჯოთ საწვავ-საცხები მასალა (მე-2 გვერდი).

შ. ნათაძე — სოფლის საბჭო — ახალი ამოცანების წინაშე (მე-2 გვერდი).

დ. ხირაძე — მოსწავლეთა მაღალაკადემიური მოსწრებისათვის (მე-2 გვერდი).

ლიტერატურული გვერდი. — ი. გრიშაშვილი — „ვარ წყალტუბოზე შეყვარებული“; ბენია ბარტა — „მრჩეველი“, დავით ნადარაშვილი — „სილამაზის წყარო“; შ. გაგოშვილი — „დრო მოვა...“; თ. კერძაია — „სიყვარულის გაზაფხული“; პაუხია დგებუაძე-დადიანი — „ლეგენდა და სინამდვილე“ (მე-3 და მე-4 გვ).

უცხოეთის ინფორმაციები (მე-4 გვერდი).

ატომის ენერგია — ადამიანის სამსახურში!

ჩვენი ეპოქის დამახასიათებელი ნიშანი ტექნიკის უმაგალითოდ სწრაფი განვითარება, რომელსაც საფუძვლად უდევს მეცნიერული აზროვნების თვალსაჩინო მიღწევები. თუ XIX საუკუნე უმთავრესად ორთქლის საუკუნე იყო, XX საუკუნე — ელექტრონის საუკუნე — სულ უფრო მეტად იქცევა ატომის ენერგიის საუკუნედ.

კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის განუწყვეტელი დახმარებით ჩვენმა მეცნიერებმა და ინჟინრებმა თვალსაჩინო წარმატებებს მიაღწიეს მეცნიერების მრავალ დარგებში, მათ შორის ატომგულის ფიზიკაში. მათ მოკლე ხანში შესანიშნავად გადაჭრეს ატომის ენერგიის მიღების პრობლემა. მეცნიერების მიღწევებმა შექმნა პირობა პარტიის XX ყრილობის მიერ დასახული იმ ამოცანის შესრულებლად, რომ მნიშვნელოვნად გაფართოვდეს მეექვსე ხუთწლედში ატომის ენერგიის გამოყენება მშვიდობიანი მიზნით. 1956-1960 წლებში აშენდება 2-2,5 მილიონი კილოვატი საერთო სიმძლავრის ატომური ელექტროსადგურები, დაიწყება მუშაობა ატომის ძალოვანი დანადგარების შესაქმნელად სატრანსპორტო საშუალებებისათვის, ყოველმხრივ განვითარდება მუშაობა რადიაქტიურ გამოსხივებათა შემდგომი გამოყენებისათვის მრეწველობაში, სოფლის მეურნეობაში, მედიცინაში, მეცნიერულ კვლევებში.

ატომის ტექნიკის განვითარება სსრ კავშირში, ისევე როგორც ყოველ სახელმწიფოში, დამოკიდებულია მეცნიერული კვლევის მასშტაბზე. მშვიდობიანი მიზნით ატომის ენერგიის წარმატებით გამოყენებას პირდაპირი კავშირი აქვს მეცნიერული მუშაობის შემდგომ განვითარებასთან ექსპერიმენტული და თეორიული ფიზიკის დარგში. ატომის არსში კიდევ უფრო ღრმად ჩაწვდენა საშუალებას მისცემს მეცნიერებს უფრო სრულად შეიცნონ მასში შემავალი უმცროსი ნაწილაკების ურთიერთმოქმედების თვისებანი და კანონზომიერებანი, უფრო ღრმად შეისწავლონ ატომგულის შინაგანი ძალების ბუნება.

საბჭოთა სახელმწიფოს აქვს მეცნიერული ლაბორატორიები და ინსტიტუტები, რომლებიც კვლევას აწარმოებენ ატომგულის ფიზიკის დარგში ნაწილაკთა დამჩქარებელი დანადგარების საშუალებით. მაგალითად, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ატომგულის პრობლემების ინსტიტუტს თავის განკარგულებაში აქვს მძლავრი სინქროციკლოტრონი, რომელიც ნავარაუდევია პროტონების დასაჩქარებლად 680 მილიონ ელექტრონვოლტის ენერგიამდე. ეს დანადგარი თავისი სიმძლავრით ყველაზე დიდია მსოფლიოში ამ ტიპის მოქმედ დამჩქარებელთა შორის.

ატომგულის შესასწავლად კიდევ უფრო გიგანტური დანადგარი შეიქმნა სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ელექტროფიზიკურ ლაბორატორიაში. აქ მთავრდება მსოფლიოში ყველაზე მძლავრი სინქროფაზოტრონის მონტაჟი და წარმოებს მისი გამოცდის სამუშაოები, რომლის დახმარებით მეცნიერები შეძლებენ პროტონები დააჩქარონ ათ მილიარდ ელექტრონვოლტ ენერგიამდე. ახალი დამჩქარებელი შესაძლებელს გახდის შესწავლილ იქნას ატომგულის პროცესები ზეჩქარი ენერგიებისას, განავითარებს რა ამრიგად ექსპერიმენტულ მუშაობას თანამედროვე ფიზიკის „მოწინავე ხაზზე“.

მშვიდობიანი მიზნით ატომის ენერგიის გამოყენების მხრივ საბჭოთა კავშირი სხვა ქვეყნებზე წინ არის. ხალხთა შორის მშვიდობისა და მეგობრობის განმტკიცების პოლიტიკის ერთგული საბჭოთა სახელმწიფო გამოდის თანმიმდევრულ მებრძოლად ყველა სახეობის ატომური და წყალბადის იარაღის გამოცდისა და გამოყენების აკძალვისათვის, მშვიდობიანი მიზნით ატომგულის ენერგიის ფართოდ გამოყენებისათვის.

ატომის ენერგიის მშვიდობიანი მიზნით გამოყენების დარგში თავის მიღწევებს იგი ხალისით უზიარებს ყველა ქვეყანას, მეგობრულ, უანგარო დახმარებას უწევს ამ საქმეში სხვა სახელმწიფოებს. საბჭოთა კავშირი ხელს უწყობს ატომგულის ფიზიკის დარგში მეცნიერული კვლევის განვითარებას, რაც წარმოებს ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში, პოლონეთში, ჩეხოსლოვაკიაში, გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში, ბულგარეთში, უნგრეთში, რუმინეთში.

მაგალითად, ჩინეთისათვის ჩვენში აკეთებენ მოწყობილობას 5.000-6.000 კილოვატი სიმძლავრის ატომის რეაქტორისა და ციკლოტრონისათვის, რომელიც ნავარაუდევია 25 მილიონი ელექტრონვოლტი ენერგიის მქონე ნაწილაკების მისაღებად. საბჭოთა კავშირი გააკეთებს 2.000 კილოვატი სიმძლავრის ატომის რეაქტორების მოწყობილობას და 25 მილიონი ელექტრონვოლტის ციკლოტრონებს, რომლებიც განკუთვნილია პოლონეთის, ჩეხოსლოვაკიის, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, ბულგარეთის, უნგრეთისა და რუმინეთის სამეცნიერო-საკვლევი ცენტრებისათვის, და დახმარებას გაუწევს ადგილზე მათ მონტაჟსა და გაწყობაში.

შარშან საბჭოთა კავშირის მთავრობამ მიიღო გადაწყვეტილება, რომ გაფართოვდეს იმ ქვეყნების წრე, რომლებსაც საბჭოთა სახელმწიფო დახმარებას გაუწევს და ხელს შეუწყობს მშვიდობიანი მიზნით ატომის ენერგიის გამოყენებაში.

ამას წინათ მიღწეულ იქნა შეთანხმება ამ საქმეში თანამშრომლობის შესახებ საბჭოთა კავშირსა და იუგოსლავიას შორის, აგრეთვე შეთანხმება იმის შესახებ, რომ საბჭოთა კავშირი სამეცნიერო-ტექნიკურ დახმარებას გაუწევს ეგვიპტეს კაიროს ატომგულის ფიზიკის ლაბორატორიის შექმნაში.

ხელს უწყობს რა საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარებას მშვიდობიანი მიზნით ატომის ენერგიის გამოყენების დარგში, საბჭოთა სახელმწიფო ცხადყოფს მშვიდობისა და პროგრესის საქმისადმი სამსახურის შთამაგონებელ მაგალითს.

სხვადასხვა ქვეყნის მეცნიერთა საერთაშორისო თანამშრომლობას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს პროგრესის დასაჩქარებლად მეცნიერებისა და ტექნიკის ყველა დარგში. მათი ურთიერთობა და ერთობლივი შემოქმედებითი საქმიანობა ხელს უწყობს გამოცდილების ფართოდ გაცვლას და მეცნიერული მუშაობის დონის ამაღლებას თვითეულ ამ ქვეყანაში. ეს განსაკუთრებით ეხება კვლევას ატომგულის ფიზიკის დარგში, სადაც საჭიროა რთული მეთოდიკისა და ფართო მასშტაბის ექსპერიმენტული და თეორიული მუშაობა, რისთვისაც აუცილებელია შეიქმნას კოლოსალური და ძვირადღირებული დანადგარები. ასეთი დანადგარების აგება ყველა სახელმწიფოს როდი შეუძლია.

თანამედროვე მეცნიერულ ცხოვრებაში დიდი მოვლენაა ამჟამად მოსკოვში მიმდინარე საერთაშორისო თათბირი, რომელიც განიხილავს აღმოსავლეთის ატომგულის კვლევის ინსტიტუტის მოწყობის საკითხს. ასეთი სამეცნიერო დაწესებულების შექმნა ახალ პერსპექტივებს დაუსახავს თანამედროვე ფიზიკის განვითარებას, საშუალებას მისცემს სხვადასხვა ქვეყნის მეცნიერებს გააერთიანონ თავიანთი ღონისძიებანი მეცნიერებისა და ტექნიკის უმნიშვნელოვანესი პრობლემების გადასაჭრელად.

მოსკოვის თათბირი აღმოსავლეთის ატომგულის საკვლევი ინსტიტუტის მოწყობის საკითხზე დასაწყისია საერთაშორისო თანამშრომლობის ახალი, უფრო მაღალი ფაზისა, რომელიც განსაკუთრებულ შესაძლებლობას ქმნის იმისათვის, რომ ატომის ენერგია—ჩვენი საუკუნის უდიდესი აღმოჩენა — ჩავაყენოთ კაცობრიობის სამსახურში. ეს თათბირი ახალი დადასტურებაა უდიდესი ზრუნვისა, რომელსაც საბჭოთა კავშირი და მისი მეგობარი სახელმწიფოები იჩენენ მოწინავე მეცნიერებისა და ტექნიკის განვითარებისათვის ხალხთა მშვიდობისა და ბედნიერების სასარგებლოდ.

„პრავდის“ 22/III მოწინავე.

ზრუნვა დედებისა და ბავშვებისათვის

ჩვენს ქვეყანაში დედები და ბავშვები გარემოსილი არიან დიდი ზრუნვით. მარტო საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს აქვს 359 საბავშვო ბაგა. ახალი საბავშვო ბაგები გაიხსნა ამას წინათ რუსთავსა და ფოთში.

რესპუბლიკაში მუშაობს დედისა და ბავშვის სამი სახლი და 13 საბავშვო სახლი. ბაკურიანში, სურამში, წაღვერში, ქობულეთში, ლესელიძეში და სხვა კურორტებზე გაიხსნა 22 სანატორიუმი ბავშვებისათვის.

წლითიწლობით დიდდება ასიგნობანი დედისა და ბავშვის დაცვისათვის. წელს მარტო ქალაქისა და სოფლის საბავშვო ბაგებისა და საბავშვო სახლების შესანახავად იხარჯება 41.205 ათასი მანეთი. (საქინფორმი).

გორკის ოლქი. გასული წლის ბოლოს ექსპლუატაციაში შევიდა გორკის ჰიდროელექტროსადგური. პირველი სამი ჰიდროტურბინი ახლა მთელი სიმძლავრით მუშაობს და დენს აწვდის მრეწველობასა და სოფლის მეურნეობას. ჰიდროსადგურის მშენებელთა შესაცვლელად მოდიან დამხმარენი. მათ შორის არიან ახალგაზრდა სპეციალისტები, რომლებმაც ახლახან დაამთავრეს უმაღლესი სასწავლებლები და ტექნიკუმები. ინჟინერი რ. ბაიმოვი კარგად იყენებს პრაქტიკაში ინსტიტუტში მიღებულ ცოდნას. მოკლე ხნის განმავლობაში მან რამდენიმე რაციონალური წინადადება შეიტანა, რომელიც მიმართულია ჰიდროელექტროსადგურის მდიდარი ტექნიკის უკეთ გამოყენებისათვის.

რ. ბაიმოვი არჩეულია კომკავშირული ორგანიზაციის მდივნად.

სურათზე: ინჟინერი რ. ბაიმოვი ამოწმებს აგრეგატების მუშაობას ქვესადგურში.

ფოტო ბ. ვოზნესენსკისა. საკდესის ფოტოქრონიკა.

ავტოქარხნელთა კოლექტიური ხელშეკრულება

სტალინის სახელობის მოსკოვის საავტომობილო ქარხანაში გაიმართა კონფერენცია, რომელმაც განიხილა 1955 წლის კოლექტიური ხელშეკრულების შესრულების შედეგები და 1956 წლის კოლექტიური ხელშეკრულების პროექტი. მოხსენებები გააკეთეს ქარხნის დირექტორმა ამხ. კრილოვმა და პროფკავშირის საქარხნო კომიტეტის თავმჯდომარემ ამხ. სოფრონოვმა.

კონფერენციამ აღნიშნა, რომ ხელშეკრულების ძირითადი პუნქტები შესრულებულია. განვლილ წელს განხორციელდა მრავალი ღონისძიება, რომლებმაც შესაძლებელი გახადა გადიდებულიყო შრომის ნაყოფიერება. ამუშავდა 1.250 მეტრი ახალი კონვეიერი, რვა ამწე-კოჭი, ექვსი ხიდური ამწე, ორი ხუთტონიანი ავტოამწე და სხვა მექანიზმები.

კონფერენციის დელეგატებმა განიხილეს 1956 წლის კოლექტიური ხელშეკრულების პროექტი. პროექტში აღნიშნულია, რომ 4.000 ორგანიზაციულ-ტექნიკური ღონისძიების დანერგვით ქარხანა მიიღებს სულ ცოტა 35 მილიონ მანეთ ეკონომიას, ხოლო რაციონალიზატორულ წინადადებათა დანერგვით — 30 მილიონ მანეთზე მეტ ეკონომიას.

შარშან აშენდა ხუთი ახალი აგარაკი საბავშვო ბაღების აღსაზრდელთა საზაფხულო დასვენებისათვის, წელს შენდება კიდევ შვიდი აგარაკი.

საქარხნო კომიტეტი 1956 წელს კულტმასობრივი მუშაობისათვის გამოყოფს 1.390 ათას მანეთს, აქედან ბავშვებთან სკოლისგარეშე მუშაობისათვის 150 ათას მანეთს და ფიზკულტურული მუშაობისათვის 221 ათას მანეთს. (საკდესი).

მაჯის საათი „ნევა“

პეტროდვორეცი, (საკდესი). საათის ქარხანაში დამზადებულია ახალი მარკის მაჯის საათის „ნევას“ საცდელი ნიმუშები. ამ საათების მექანიზმს აქვს 16 ქვა. იგი მოთავსებულია კორპუსში, რომელშიც ვერ აღწევს მტვერი და ტენი. საათს აქვს აგრეთვე მოწყობილობა, რომელიც იცავს მექანიზმს დაზიანებისაგან დავარდნის დროს. დიდი ყურადღება ექცევა საათის გარეგან გაფორმებას.

ახალი პროდუქციის მასობრივი გამოშვება დაიწყება წლის მეორე ნახევარში.

ლიტერატურული გვერდი

ი. მარიშაშვილი

ვარ წყალტუბოზე შეყვარებული

[illegible] მსურს დავიღვარო ლამაზ ლექსებად,
[illegible]ომ, რა მხარეა! ნუგეშის მცემი,
[illegible]ქ წყალი ისე მეალერსება,
როგორც ოდესღაც მიჯნური ჩემი.

[illegible] კარგი რამ ხარ, ჩემო მამულო,
რა სიმდიდრე გაქვს გულში დებული!
[illegible] სულო, იმღერე გულო,
[illegible]არ წყალტუბოზე შეყვარებული!

სილამაზის წყარო

წყალტუბოში გაგიცანი, ცისფერთვალა ქალო,
[illegible] გულის ჩირაღდანო, ჩემო ნატვრისთვალო.
[illegible]ლივს წარმოთქვი ორი სიტყვა: მოსკოველი ვარო.
[illegible] სახე იგელვა, ვარსკვლავების დარო.
[illegible]ომისმინე, გენაცვალე, წასვლას რატომ ჩქარობ?
[illegible]ეხმატკბილდეთ, და გავლეწოთ ჩვენი წილი კალო.

[illegible]ანა ვერ გრძნობ შენი ნახვით რა უსაზღვროდ ვხარობ,
[illegible]ოსკოველო ქალიშვილო — ჩემო ნატვრის თვალო.
[illegible] ჩაფიქრდი, ნუთუ გინდა დამწვა უმოწყალოდ?
— არა! კარგი! მაშ ვიპკუროთ სილამაზის წყარო,
[illegible]აქართველოს რძალო, ჩემო ნატვრისთვალო!

დავით ნავდარაშვილი,
დამსვენებელი.

აგნია ბარტო

მრჩეველი

მაისის დღე გახლდათ წყნარი,
მიდიოდა გზაზე მგზავრი,
მიდიოდა, იმღეროდა,
კოლოები ესეოდა,
მათ ებრძოდა, ერეოდა.

მაისის მზე ბიჭს ათბობდა,
მიდიოდა დუნედ, ნელა,
მიდიოდა, თვალს ართობდა
და აძლევდა რჩევას ყველას.

მსხალს მებაღე ბაღში რგავდა,
მას ალექსიმ უთხრა მარდად:
— არ გაუკრა ფესვი, ფრთხილად!
ხეს ხერხავდა ვილაც გარედ;
დაუყვირა: — დაუჩქარე,
მხიარულად, უფრო მკვირცხლად!

გულით უთხრა მან ბატარებს:
— მსურს შეიღოთ თქვენ ხუთები,
უქმად დროს ნუ გაატარებთ,
მეჯავრება ცუღლუტები!

ბაბუამისს ფერმის ახლოს
მან ჩასძახა ლალად ყურში:
—რომ უწყრები ბატებს,ვნაღვლობ,
ამათ ნერვებს ნუ აუშლი!

თავს ამრიგად გამოიდებს,
უნდა რჩევა დაუმადლონ...
ირჯებოდეს, ნეტავ კიდეც,
იქნებოდა ის უბადლო!

თარგმანი **დავით ცაგარლისა.**

დ რ ო მ ო ვ ა . . .

სდევს მიჯნურსა ფათერაკი,
საწუთროსა დაანაღვლებს,
მაგრამ ბოლოდ ლხინსა მისცემს,
ვინცა პირველ ჭირსა გასძლებს.
შ. რუსთაველი.

ნორჩ ჭადრის ახლოს, ნათელ ქუჩაზე
ელექტრობოძი აღმართეს ფრთხილად,
ლამპიონები სახეს უნათებს
ნაზ ქალწულივით ტანაყრილ რკინას.

შეხედა, ჭადარს აჰყვა ზმანება,
მას შემდეგ ჭადარს მშვიდად არ სძინავს,
გაასაუბრა ამარ ქარებთან
ტანჯული გულის ოხვრა და გმინვა.

ის კი ამაყად დაჰყურებს პროსპექტს,
თითქოს მხრებგაშლილ ჭადარს ვერ ამჩნევს...
ვინ გაუბედავს, ხელს ვინ შემოხვევს
სიტურფით მოსავს სხეულს და სახეს.

მხოლოდ ელექტროშუქი თან ახლავს,
ზედ დაჰკანკალებს როგორც ოცნებას, —
ვაგლახ, სად არის მიჯნურის ძალა!
ვისი ტუჩებით ვინ იკოცნება!..

ნელა გაფრინდა ტანჯვის დღეები,
ჭადარი სატრფოს მკლავებით დასწვდა
და მათ ჩურჩულში იდუმალებით
ჰყვაოდა ტრფობის დიადი განცდა.

* * *

მჯერა, ცხოვრება სულ არ დაგითმობს,
შენც გაგიტაცებს ფრთამალ ოცნებით,
დრო მოვა, ცივ გულს ტრფობა გაგითბობს
და ჩემს მკლავებში ჩაიკარგები!

შ. გაგიშვილი.

სიყვარულის გაზაფხული

გულს სიცოცხლე აგუგუნებს,
სულს—ია და შენი ეშხი,
ფოთლებს წვიმა აჩურჩულებს,
მე კი ტრფობა უწმინდესი.

ცამ ღრუბელი გადაფანტა,
მზემ გაჰკვეთა მიწის პირი,
მდელოს სუნთქვა მოენატრა,
მე კი— შენი მკერდის ღილი.

სიცოცხლე და სიყვარულზე
ყველა ფიქრობს, ღელავს გული,
დროა დადგეს სიხარულით
ჩვენი ტრფობის გაზაფხული.

თ. კერძაია.

ფოტო პ. ლუცენკოსი.

სურათზე: № 6 საბაზანო.

ლეგენდა და სინამდვილე

პაუსია დგებუაძე-დადიანი.

[illegible]-წყალტუბოს მატარებელმა [illegible] თვალწარმტაცი სოხუმი. [illegible] ზარიშური მოცდა სმენას, ზღვის [illegible] მთების ჩრდილმა ნაბა-[illegible] დაზურა.

[illegible] კურორტოლოგიის საკ-[illegible]მეცნიერო ინსტიტუტის ფი-[illegible] ექიმებმა წყალტუბოზე მი-[illegible] გამოვემგზავრე კიდეც. მოგ-[illegible], თან მწუხვარ. მოსასვენებელ [illegible] გვრსად გპოულობ. არ მას-[illegible] ვილი. რამდენიმე ხანია მისი [illegible] მოძრაობა მესმის. ვიცი ეს [illegible] ავადმყოფობის შედეგია და [illegible] ამაზე ჩივის გული...

[illegible]ნდება დეკაბრისტები და მათი [illegible]ნაზრენი, რუსი მწერლები და [illegible] მსახურები, რომელნიც ნი-[illegible] პირველმა რუსეთიდან „ჯო-[illegible] გამოიყვა ამიერკავკასიაში [illegible] (ციმბირში). მათი უმრავლე-[illegible] მილეწილი იყვნენ თბილისის [illegible] მტაბში გამოსასწორე-[illegible].

[illegible]ელებს მეგობრები ერთი [illegible] აიმედებდნენ, რომ ისინი [illegible] ბუნების მშვენიერების [illegible] სიუკეთესო მწერლები [illegible] სამშობლოს. [illegible].

[illegible] ბიჭის წიაღიდან მიქცეულ [illegible] წყალს ისეთივე ძალა [illegible], როგორც ჩვენს [illegible], — გავიფიქ-[illegible] თავი დავიიმედე. ძილი არ [illegible] ისევ წყალტუბოზე

გადავიტანე. მისი იმედით ვიმშვი-დებ გულს.

შიშით და იმედით გადმოვედი მა-ტარებლიდან. ახლად გამოღვიძებულ წყალტუბოს თვალი მოვავლე. ვერა-ფერი ვიცანი, გარდა მისი მოლურჯო მთებისა და ლამაზი განთიადისა. სად არის „თბილი წყლის“ ოხშივარი ნის-ლად რომ ეფინებოდა დედამიწას და ხანტად რომ აყვებოდა ხოლმე მზის სხივებს?

წყალი ალბათ, რკინის მილებით საბაზანოშია გაყვანილი, — ვუპასუ-ხე ჩემს თავს. აქა-იქ ბილიკები შერ-ჩენია ბორცვებს, რომ წყალტუბოს წარსულზე ჩააფიქროს ადამიანი და მეც ვფიქრობ: X საუკუნიდან ეს ბი-ლიკები, ის თემშარა, დაბლობზე მო-ლიკები, ის თემშარა, დაბლობზე მოჩანს, წყალტუბოსაკენ მოზიდული ცხენ-მიმავალი გზა იყო. ურმებით, ცხენე-ბით, ტილებით ისერებოდნენ ეს გზე-ბი. საკაცეებით მოჰყავდათ თურმე ლეგენდისებური დავარდნილები. თქმულება დაჰქროდა წყალტუბოზე, რომ მან უმოძრაო — ფეხზე დააყენა, დაბნლა დაცემულს — აუშვა და სხვა. ფინათ აქა-იქ თუ მოჰქროდით თვალს მანქანებს. ახლა კი!..

აქაური ბალახ-ბულახი, ბუჩქები ასფალტს დაფუფარავს. მანქანა მანქა-ნას მისდევს, სრიალით მკვეთს განი-ერ, გრძელ და აგსებულ ქუჩებს.

წყალტუბო, ნამდვილი კურორტ-ქალაქია, ქართული ჩუქურთმე-ბით, ნაირ-ნაირი მარმარილოთი და მინანქარის ფერებით მორთული, სკვერებსა და გაზონებს, სიმწვანესა და ყვავილებს რომ ეხმატკბილება.

აქ ჩვენი დიდი საბჭოეთის ყოველ-ნაირ ენაზე ლაპარაკობენ ადამიანე-ბი.

მეც ვამაზვილებ სმენას და შევცქე-რი მოსაუბრეთ: „ხომ ხედავ გადავა-რი მოსაუბრეთ: „ხომ ხედავ გადავა-გდე ყავარჯენი, სირბილში ძველე-ბურად შეგეჯიბრები,—ეუბნება ერთი ახალგაზრდა მეორეს. ისმის სიცილი.

— ახლა აღარ დავბაჯბაჯებ, თავი-სუფლად დავდივარ,გეთაყვა,—ამბობს და სულს ღრმად ითქვამს ხნიერი ქალი,მისი ნაოჭდაყრილი სახე კმაყო-ფილებას გამოხატავს. ამასობაში ჩვე-ნი მანქანაც მოვიდა. მძღოლმა თავა-ზიანად მიგვიღო და მიგვიყვანა წყალ-ტუბოს კურორტოლოგიის ინსტიტუ-ტის ფილიალში.

მსმენია, რომ ეს ფილიალი 5 წელია, რაც მუშაობს და ბევრ რამეს მიაღ-წია. გაგონილი ადამიანისთვის ცოტა ყოფილა, რასაც თვალდათვალ ნახუ-ლობს ის უფრო გააკვირვებს.

მშვენიერი ადგილი მიუჩენიათ მის-თვის. ადრეა, ფილიალში კი დიდი მოძრაობაა. ეგზვდებიან და წინ გვის-წრებენ თანამშრომლები, გაქათქათე-ბულ თეთრ ხალათებში. მთავარი ექი-

მი გვეკითხება ჩვენს გასაჭირზე ისე-თი კილოთი, თითქოს თვითეულის დიდი ხნის ნაცნობ-მეგობარი იყოს. საუბრით შეიცნო ჩვენი ავადმყოფო-ბა, დაგვაიმედა: „აქაური მკურნალო-ბა, რაც მთავარია, აბაზანები დაგეხ-მარებათ, გაგაჯანმრთელებთ“, — გვი-თხრა მან. მაგრამ ხელსაწყოს მაინც იმარჯვებს, ავადმყოფების გულის სა-უბარს ისმენს, ჯერ ხომ გულს ჩივილი არ მიუტოვებია. მას მკურნალი უფ-რო გაუგებს.

— ექიმო, — ვწუწუნებთ ავადმყო-ფები, — სიარულის დროს ვქანაობ, შავი ბინდივით თვალებზე რაღაც მეკვრება, ფიზიკური და გონებრივი მცირე შრომაც მღლის... ფიქრიც კი მიჭირს.

— აბაზანებს დაიწყებთ ჩვენი ხე-ლმძღვანელობით, ყველას გეშველებათ, — გვაიმედებს მთავარი ექიმი. მკურ-ნალ ექიმად დამიყენეს თ. ტყეშელა-შვილი, ახოვანი, მძლავრი, გონიერი. შევდივართ ფილიალის დირექტორ-თან ს. სანაძესთან. მასაც ვუამბეთ ჩვენი აქ პირველად მოსვლა და ამის სათანადო საბუთები წარვუდგინეთ. იგი დაკვირვებით გვისმენს. ჩვენი პა-სუხებიდან მან ამოიკითხა მღელვარე-ბა და შიში, რაც ხშირია ავადმყოფ-ებში, თუმცა ძალიან ვიჭერდით თავს.

დაიწყო გამოკვლევები. ჩვენი ავად-მყოფობის ისტორიის მოსმენა და შესწავლა. ჩვენს ოთახს სხვადასხვა ექიმი ჰყავს: მე—ჩემი, თ. ნუცუბიძეს და ს. სიმონიანს—სხვა. ავადმყოფებს ისინი დიდი დაკვირვებით დაგვტრი-ალებენ თავს.

თვითეე ნახმენი წყალტუბოს აბა-ნოების სასწაულმოქმედი გავლენა ად-ამიანთა სნეულებაზე მეც ვიგემე.

ნაკადულის ნელი დინებით უვლის ტანზე ავადმყოფს საამური, გამჭვირ-ვალე წყალი, რომლის არც სუნი, არც სიმძიმე არ აწუხებს მას. ბავშვის თვა-ლებით დასდევთ რადიაქტიურ ბუ-რთულებს სხეული რომ დაუფოროვე-ბია და გიხარიათ, გჯერათ, რომ ის დაშლისას შევა სხეულში და მტკივ-ნეულ ადგილს დაამებს. საბაზანო-დან დაბრუნებისას არ გეჩქარებათ ოთახში შესვლა.. აივნიდან და ვესტი-ბიულიდან იხედებით და ტკბებით ბუნების სილამაზით, სიმშვენიერით. მწვანეში ჩამჯდარი ელექტრონის ლა-მპიონები ეცილებიან ცის მნათობებს და მათ ციმციმში გახვეული საბაზა-ნოები და საცხოვრებელი შენობები აჯადოებენ ადამიანს.

ფილიალის შენობიდან მოჩანს თით-ქმის მთელი კურორტი თავისი სა-ნატორიუმებით, ხარაჩოებში ჩამჯდა-რი და გამოკვართული ახალი ნაგე-ბობანი. მათ მიღმა კი — შორი-შორს დარაჯად მდგარი სვანეთისა და იმერეთ-აჭარის ქედები. ახლად-თვალახილულივით იხედება სამგურა-ლის მთა, ვიწრო გზიდან მოჩანს ანა-ლის მთა, ვიწრო გზიდან მოჩანს ანა-ლის მთა, ვიწრო გზიდან მოჩანს ანა-ზღად დავარდნილი კოლხეთის დაბ-ლობი.

აქედან წვდება წყალტუბოს შავი ზღვის მონაქროლი გამაგრილებელი ქარი.

მესამე აბაზანის მიღების შემდეგ ჩემი მდგომარეობა გაუმჯობესდა, ნა-ნატრი ძილი მისით მეუფლება. ჩა-მოვლის დროს ვაუწყეთ ექიმთა ჯგუფს ჩვენი წარმატებანი.

(დასასრული მე-4 გვერდზე).

საჯარო ბიბლიოთეკა

ახალი წყალტუბო

საქართველოს კპ წყალტუბოს რაიკომისა და რაიონის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს ორგანო
АХАЛИ ЦХАЛТУБО Орган Цхалтубского райкома КП Грузии и райсовета депутатов трудящихся
გამოცემის XVII წელი

№ 37 (1588), კვირა, 25 მარტი, 1956 წ. ფასი 15 კაპ.

დღეს ნომერშია:

ატომის ენერგია ადამიანის სამსახურში — „პრავდის" 22/III მოწინავე (1-ლი გვერდი).

ი. კავხაძე — მომჭირნეობით ვხარჯოთ საწვავ-საცხები მასალა (მე-2 გვერდი).

შ. ნათაძე — სოფლის საბჭო — ახალი ამოცანების წინაშე (მე-2 გვერდი).

დ. ხირაძე — მოსწავლეთა მაღალაკადემიური მოსწრებისათვის (მე-2 გვერდი).

ლიტერატურული გვერდი. — ი. გრიშაშვილი — „ვარ წყალტუბოზე შეყვარებული"; ავნია ბარტო — „მრჩეველი", დავით ნავღარაშვილი — „სილამაზის წყარო"; შ. გაგოშვილი — „დრო მოვა..."; თ. კერძაია — „სიყვარულის გაზაფხული"; პაუხია დგებუაძე-დადიანი — „ლეგენდა და სინამდვილე" (მე-3 და მე-4 გვ).

უცხოეთის ინფორმაციები (მე-4 გვერდი).

ატომის ენერგია — ადამიანის სამსახურში!

ჩვენი ეპოქის დამახასიათებელი ნიშანია ტექნიკის უმაღლესად სწრაფი განვითარება, რომელსაც საფუძვლად უდევს მეცნიერული აზროვნების თვალსაჩინო მიღწევები. თუ XIX საუკუნე უმთავრესად ორთქლის საუკუნე იყო, XX საუკუნე — ელექტრონის საუკუნე — სულ უფრო მეტად იქცევა ატომის ენერგიის საუკუნედ.

კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის განუწყვეტელი და ყოველმხრივი დახმარებით ჩვენმა მეცნიერებმა და ინჟინრებმა თვალსაჩინო წარმატებებს მიაღწიეს მეცნიერების მთელ რიგ დარგებში, მათ შორის ატომგულის ფიზიკაში. მათ მოკლე ვადებში შესანიშნავად გადაჭრეს ატომის ენერგიის მიღების პრობლემა. მეცნიერების მიღწევებმა შექმნა პირობა პარტიის XX ყრილობის მიერ დასახული იმ ამოცანის შესრულებლად, რომ მნიშვნელოვნად გაფართოვდეს მეექვსე ხუთწლედში ატომის ენერგიის გამოყენება მშვიდობიანი მიზნით. 1956-1960 წლებში აშენდება 2-2,5 მილიონი კილოვატი საერთო სიმძლავრის ატომური ელექტროსადგურები, დაიწყება მუშაობა ატომის ძალოვანი დანადგარების შესაქმნელად სატრანსპორტო მიზნებისათვის, ყოველმხრივ განვითარდება მუშაობა რადიაქტიურ გამოსხივებათა შემდგომი გამოყენებისათვის მრეწველობაში, სოფლის მეურნეობაში, მედიცინაში, მეცნიერულ კვლევებში.

ატომის ტექნიკის განვითარება სსრ კავშირში, ისევე როგორც ყოველ სხვა სახელმწიფოში, დამოკიდებულია მეცნიერული კვლევის მასშტაბზე. მშვიდობიანი მიზნით ატომის ენერგიის წარმატებით გამოყენებას პირდაპირი კავშირი აქვს მეცნიერული მუშაობის შემდგომ განვითარებასთან ექსპერიმენტული და თეორიული ფიზიკის დარგში. ატომის არსში კიდევ უფრო ღრმად ჩაწვდენა საშუალებას მისცემს მეცნიერებს უფრო სრულად შეიცნონ მასში შემავალი უმცირესი ნაწილაკების ურთიერთმოქმედების ხასიათი და კანონზომიერებანი, უფრო ღრმად შეისწავლონ ატომგულის შინაგანი ძალების ბუნება.

საბჭოთა სახელმწიფოს აქვს მეცნიერული ლაბორატორიები და ინსტიტუტები, რომლებიც კვლევას ეწევიან ატომგულის ფიზიკის დარგში მაღალხარისხოვანი დამჩქარებელი დანადგარების საშუალებით. მაგალითად, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ატომგულის პრობლემების ინსტიტუტს თავის განკარგულებაში აქვს მძლავრი სინქროციკლოტრონი, რომელიც ნავარაუდევია პროტონების დასაჩქარებლად 680 მილიონ ელექტრონვოლტის ენერგიამდე. ეს დანადგარი თავისი სიმძლავრით ყველაზე დიდია მსოფლიოში ამ ტიპის მოქმედ დამჩქარებელთა შორის.

ატომგულის შესასწავლად კიდევ უფრო გიგანტური დანადგარი შექმნა სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ელექტროფიზიკურ ლაბორატორიამ. აქ მთავრდება მსოფლიოში ყველაზე მძლავრი სინქროფაზოტრონის მონტაჟი და წარმოებს მისი გამართვის სამუშაოები, რომლის დახმარებით მეცნიერები შეძლებენ პროტონები დააჩქარონ ათ მილიარდ ელექტრონვოლტ ენერგიამდე. ასეთი დამჩქარებელი შესაძლებელს გახდის შესწავლილ იქნას ატომგულის პროცესები ზეჩქარი ენერგიებისას, განავითარებს რა ამრიგად ექსპერიმენტულ მუშაობას თანამედროვე ფიზიკის „მოწინავე ხაზზე".

მშვიდობიანი მიზნით ატომის ენერგიის გამოყენების მხრივ საბჭოთა კავშირი სხვა ქვეყნებზე წინ არის. ხალხთა შორის მშვიდობისა და მეგობრობის განმტკიცების პოლიტიკის ერთგული საბჭოთა სახელმწიფო გამოდის თანმიმდევრულ მებრძოლად ყველა სახეობის ატომური და წყალბადის იარაღის გამოცდისა და გამოყენების აკრძალვისათვის, მშვიდობიანი მიზნით ატომგულის ენერგიის ფართოდ გამოყენებისათვის.

ატომის ენერგიის მშვიდობიანი მიზნით გამოყენების დარგში თავის მიღწევებს იგი ხალისით უზიარებს ყველა ქვეყანას, მეგობრულ, უანგარო დახმარებას უწევს ამ საქმეში სხვა სახელმწიფოებს. საბჭოთა კავშირი ხელს უწყობს ატომგულის ფიზიკის დარგში მეცნიერული კვლევის განვითარებას, რაც წარმოებს ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში, პოლონეთში, ჩეხოსლოვაკიაში, გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში, ბულგარეთში, უნგრეთში, რუმინეთში.

მაგალითად, ჩინეთისათვის ჩვენში აკეთებენ მოწყობილობას 5.000-6.000 კილოვატი სიმძლავრის ატომის რეაქტორისა და ციკლოტრონისათვის, რომელიც ნავარაუდევია 25 მილიონი ელექტრონვოლტი ენერგიის მქონე ნაწილაკების მისაღებად. საბჭოთა კავშირი გააკეთებს 2.000 კილოვატი სიმძლავრის ატომის რეაქტორების მოწყობილობას და 25 მილიონი ელექტრონვოლტის ციკლოტრონებს, რომლებიც განკუთვნილია პოლონეთის, ჩეხოსლოვაკიის, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, ბულგარეთის, უნგრეთისა და რუმინეთის სამეცნიერო-საკვლევი ცენტრებისათვის, და დახმარებას გაუწევს ადგილზე მათ მონტაჟსა და გაწყობაში.

შარშან საბჭოთა კავშირის მთავრობამ მიიღო გადაწყვეტილება, რომ გაფართოვდეს იმ ქვეყნების წრე, რომლებსაც საბჭოთა სახელმწიფო დახმარებას გაუწევს და ხელს შეუწყობს მშვიდობიანი მიზნით ატომის ენერგიის გამოყენებაში.

ამას წინათ მიღწეულ იქნა შეთანხმება ამ საქმეში თანამშრომლობის შესახებ საბჭოთა კავშირსა და იუგოსლავიას შორის, აგრეთვე შეთანხმება იმის შესახებ, რომ საბჭოთა კავშირი სამეცნიერო-ტექნიკურ დახმარებას გაუწევს ეგვიპტეს კაიროს ატომგულის ფიზიკის ლაბორატორიის შექმნაში.

ხელს უწყობს რა საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარებას მშვიდობიანი მიზნით ატომის ენერგიის გამოყენების დარგში, საბჭოთა სახელმწიფო ცხადყოფს მშვიდობისა და პროგრესის საქმისადმი სამსახურის შთამაგონებელ მაგალითს.

სხვადასხვა ქვეყნის მეცნიერთა საერთაშორისო თანამშრომლობას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს პროგრესის დაჩქარებისათვის მეცნიერების და ტექნიკის ყველა დარგში. მათი ურთიერთობა და ერთობლივი შემოქმედებითი საქმიანობა ხელს უწყობს გამოცდილების ფართოდ გაცვლას და მეცნიერული მუშაობის დონის ამაღლებას თვითეულ ამ ქვეყანაში. ეს განსაკუთრებით ეხება კვლევას ატომგულის ფიზიკის დარგში, სადაც საჭიროა რთული მეთოდიკისა და ფართო მასშტაბის ექსპერიმენტული და თეორიული მუშაობა, რისთვისაც აუცილებელია შეიქმნას კოლოსალური და ძვირადღირებული დანადგარები. ასეთი დანადგარების აგება ყველა სახელმწიფოს როდი შეუძლია.

თანამედროვე მეცნიერულ ცხოვრებაში დიდი მოვლენაა ამჟამად მოსკოვში მიმდინარე საერთაშორისო თათბირი, რომელიც განიხილავს აღმოსავლეთის ატომგულის კვლევის ინსტიტუტის მოწყობის საკითხს. ასეთი სამეცნიერო დაწესებულების შექმნა ახალ პერსპექტივებს დაუსახავს თანამედროვე ფიზიკის განვითარებას, საშუალებას მისცემს სხვადასხვა ქვეყნის მეცნიერებს გააერთიანონ თავიანთი ღონისძიებანი მეცნიერებისა და ტექნიკის უმნიშვნელოვანესი პრობლემების გადასაჭრელად.

მოსკოვის თათბირი აღმოსავლეთის ატომგულის საკვლევი ინსტიტუტის მოწყობის საკითხზე დასაწყისია საერთაშორისო თანამშრომლობის ახალი, უფრო მაღალი ფაზისა, რომელიც განსაკუთრებულ შესაძლებლობას ქმნის იმისათვის, რომ ატომის ენერგია—ჩვენი საუკუნის უდიდესი აღმოჩენა — ჩავაყენოთ კაცობრიობის სამსახურში. ეს თათბირი ახალი დადასტურებაა უდიდესი ზრუნვისა, რომელსაც საბჭოთა კავშირი და მისი მეგობარი სახელმწიფოები იჩენენ მოწინავე მეცნიერებისა და ტექნიკის განვითარებისათვის ხალხთა მშვიდობისა და ბედნიერების სასარგებლოდ.

„პრავდის" 22/III მოწინავე.

ზრუნვა დედებისა და ბავშვებისათვის

ჩვენს ქვეყანაში დედები და ბავშვები გარემოსილი არიან დიდი ზრუნვით. მარტო საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს აქვს 359 საბავშვო ბაგა. ახალი საბავშვო ბაგები გაიხსნა ამას წინათ რუსთავსა და ფოთში.

რესპუბლიკაში მუშაობს დედისა და ბავშვის სამი სახლი და 13 საბავშვო სახლი. ბაკურიანში, სურამში, წაღვერში, ქობულეთში, ლესელიძეში და სხვა კურორტებზე გაიხსნა 22 სანატორიუმი ბავშვებისათვის.

წლითიწლობით იზრდება ასიგნობანი დედისა და ბავშვის დაცვისათვის. წელს მარტო ქალაქისა და სოფლის საბავშვო ბაგებისა და საბავშვო სახლების შესანახავად იხარჯება 41.205 ათასი მანეთი. (საქინფორმი).

გორკის ოლქი. გასული წლის ბოლოს ექსპლუატაციაში შევიდა გორკის ჰიდროელექტროსადგური. პირველი სამი ჰიდროტურბინი ახლა მთელი სიმძლავრით მუშაობს და დენს აწვდის მრეწველობასა და სოფლის მეურნეობას. ჰიდროსადგურის მშენებელთა შესაცვლელად მოდიან დამხმარენი. მათ შორის არიან ახალგაზრდა სპეციალისტები, რომლებმაც ახლახან დაამთავრეს უმაღლესი სასწავლებლები და ტექნიკუმები. ინჟინერი რ. ბაიმოვი კარგად იყენებს პრაქტიკაში ინსტიტუტში მიღებულ ცოდნას. მოკლე ხნის განმავლობაში მან რამდენიმე რაციონალური წინადადება შეიტანა, რომელიც მიმართულია ჰიდროელექტროსადგურის მდიდარი ტექნიკის უკეთ გამოყენებისათვის.

რ. ბაიმოვი არჩეულია კომკავშირული ორგანიზაციის მდივნად.

სურათზე: ინჟინერი რ. ბაიმოვი ამოწმებს აგრეგატების მუშაობას ქვესადგურში.

ფოტო ბ. ვოზნესენსკისა. საკდესის ფოტოქრონიკა.

ავტოქარხნელთა კოლექტიური ხელშეკრულება

სტალინის სახელობის მოსკოვის საავტომობილო ქარხანაში გაიმართა კონფერენცია, რომელმაც განიხილა 1955 წლის კოლექტიური ხელშეკრულების შესრულების შედეგები და 1956 წლის კოლექტიური ხელშეკრულების პროექტი. მოხსენებები გააკეთეს ქარხნის დირექტორმა ამხ. კრილოვმა და პროფკავშირის საქარხნო კომიტეტის თავმჯდომარემ ამხ. სოფონოვმა.

კონფერენციამ აღნიშნა, რომ ხელშეკრულების ძირითადი პუნქტები შესრულებულია. განვლილ წელს განხორციელდა მრავალი ღონისძიება, რომლებმაც შესაძლებელი გახადა გადიდებულიყო შრომის ნაყოფიერება. ამუშავდა 1.250 მეტრი ახალი კონვეიერი, რვა ამწე-კოჭი, ექვსი ხიდური ამწე, ორი ხუთტონიანი ავტოამწე და სხვა მექანიზმები.

კონფერენციის დელეგატებმა განიხილეს 1956 წლის კოლექტიური ხელშეკრულების პროექტი. პროექტში აღნიშნულია, რომ 4.000 ორგანიზაციულ-ტექნიკური ღონისძიების დანერგვით ქარხანა მიიღებს სულ ცოტა 35 მილიონ მანეთ ეკონომიას, ხოლო რაციონალიზატორულ წინადადებათა დანერგვით — 30 მილიონ მანეთზე მეტ ეკონომიას.

შარშან აშენდა ხუთი ახალი აგარაკი საბავშვო ბაღების აღსაზრდელთა საზაფხულო დასვენებისათვის, წელს შენდება კიდევ შვიდი აგარაკი.

საქარხნო კომიტეტი 1956 წელს კულტმასობრივი მუშაობისათვის გამოყოფს 1.390 ათას მანეთს, აქედან ბავშვებთან სკოლისგარეშე მუშაობისათვის 150 ათას მანეთს და ფიზკულტურული მუშაობისათვის 221 ათას მანეთს. (საკდესი).

მაჯის საათი „ნევა"

პეტროდვორეცი, (საკდესი). საათის ქარხანაში დამზადებულია ახალი მარკის მაჯის საათის „ნევას" საცდელი ნიმუშები. ამ საათების მექანიზმს აქვს 16 ქვა. იგი მოთავსებულია კორპუსში, რომელშიც ვერ აღწევს მტვერი და ტენი. საათს აქვს აგრეთვე მოწყობილობა, რომელიც იცავს მექანიზმს დაზიანებისაგან დავარდნის დროს. დიდი ყურადღება ექცევა საათის გარეგან გაფორმებას.

ახალი პროდუქციის მასობრივი გამოშვება დაიწყება წლის მეორე ნახევარში.